

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Житомирський національний агроекологічний університет
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Університет штату Пенсильванія (США)
Каршинський інженерно-економічний інститут (Республіка Узбекистан)
Поліський державний університет (Республіка Білорусь)
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Державний університет «Житомирська політехніка»
Львівський національний аграрний університет
Хмельницький університет управління та права ім. Л. Юзькова
Подільський державний аграрно-технічний університет

Фінансова політика регіонального розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід

**Матеріали міжнародної науково-
практичної конференції**

з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту

10-11 жовтня 2019 року

Том 2

**Житомир
2019**

УДК 336:35.075.52

Ф 59

Редакційна колегія:

- Дема Д. І.** – к. е. н., професор (головний редактор);
Давиденко Н. М. – д. е. н., професор;
Ергашев Р. Х. – д. е. н., професор;
Петрук О. М. – д. е. н., професор;
Рудик В. К. – д. е. н., професор;
Синчак В. П. – д. е. н., професор;
Гнидюк І. В. – к. е. н., доцент;
Куровська Н. О. – к. е. н., доцент (відповідальний секретар);
Недільська Л. В. – к. е. н., доцент (відповідальний секретар).

Ф 59 Фінансова політика регіонального розвитку : вітчизняний та зарубіжний досвід : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту (10-11 жовт. 2019 р.). Том 2. – Житомир, 2019. – 340 с.

До збірника увійшли тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції з актуальних проблем формування ефективної фінансової політики регіонального розвитку. Висвітлено теоретичні засади та прикладні аспекти фінансової політики регіонального розвитку України та зарубіжних країн, запропоновано механізми фінансової децентралізації та муніципальної консолідації регіонів, розроблено інструменти підвищення капіталізації підприємств та інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів, виявлено особливості обліково-інформаційного забезпечення реалізації фінансової політики регіонального розвитку.

УДК 336:35.075.52

Ф 59

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

© Житомирський національний
агроєкологічний університет, 2019

Зміст

СЕКЦІЯ 6 Дослідження молодих вчених

<i>Артемчук Вікторія, Мельниченко Оксана КОТИРУВАННЯ АКЦІЙ НА БІРЖОВОМУ ТА ПОЗАБІРЖОВОМУ РИНКАХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ</i>	<i>8</i>
<i>Білоконна Анастасія ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ</i>	<i>11</i>
<i>Білошицька Наталія ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ</i>	<i>14</i>
<i>Бистрицька Ірина АНАЛІЗ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ</i>	<i>19</i>
<i>Вдовиченко Віталій ВПЛИВ ДОКУМЕНТУВАННЯ НА ДОСТОВІРНІСТЬ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ</i>	<i>24</i>
<i>Верховлюк Заріна ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ</i>	<i>27</i>
<i>Відерська Віта ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ</i>	<i>30</i>
<i>Войналович Марина ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ НА РИНКУ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК</i>	<i>33</i>
<i>Гавришук Ярослав ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА</i>	<i>38</i>

<i>Гришук Надія</i> РЕВОЛЮЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	41
<i>Дзюбенко Ольга</i> ВЗАЄМОДІЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	46
<i>Дмуховська Анастасія</i> УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	49
<i>Добровольська Світлана</i> УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	54
<i>Дяченко Андрій, Чус Максим</i> ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЇХ РОЗВИТКУ	58
<i>Зелінський Сергій</i> ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР У ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	62
<i>Ісар Марія</i> РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У ФОРМУВАННІ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА	65
<i>Качалка Тетяна</i> ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ МЕТОДОМ МОНТЕ-КАРЛО	68
<i>Ковальчук Тетяна</i> ПРОЦЕНТНА ПОЛІТИКА БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	72
<i>Ковбасюк Катерина, Дроненко Олена</i> ДЕПОЗИТНІ ВКЛАДИ У ФОРМУВАННІ РЕСУРСНОЇ БАЗИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	75

<i>Кокоєва Софія</i> ФОРМУВАННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ ГРОМАДЯНАМИ ТА СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	78
<i>Король Юлія</i> ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	81
<i>Кочешкова Олена</i> АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ БАЗИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ	84
<i>Левчук Марина</i> АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	87
<i>Лесько Лідія</i> БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	90
<i>Мельник Карина, Бабенко Інна</i> РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КРЕДИТУ В ЕКОНОМІЦІ	93
<i>Мельник Юрій</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ СТРАХОВИМИ КОМПАНІЯМИ	98
<i>Мірошниченко Вадим</i> ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМ ПОРТФЕЛЕМ ЯК ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ	102
<i>Мороз Владислав</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СТАН СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ РЕГІОНУ	105
<i>Никитюк Руслан</i> ЕКОЛОГІЧНИЙ ОБЛІК ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	108

<i>Никитюк Ярослав</i> ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ	<i>111</i>
<i>Ніткина Тетяна</i> КЛАСИФІКАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	<i>114</i>
<i>Петренко Вероніка</i> БАНКІВСЬКА ПОЛІТИКА РЕГІОНУ	<i>118</i>
<i>Подорожна Тамара</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ РАЙОННИХ РАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	<i>121</i>
<i>Приверенда Тетяна</i> ПРОБЛЕМИ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТІВ ПОДАТКОМ З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	<i>124</i>
<i>Рослик Яна</i> АНАЛІЗ РІВНЯ ЛІКВІДНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	<i>127</i>
<i>Рубченко Дар'я</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ	<i>133</i>
<i>Санцевич Вікторія</i> ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	<i>136</i>
<i>Танська Наталія</i> МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ РІЧНОГО ПЛАНУ НАДХОДЖЕНЬ ПДФО ДО МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ	<i>139</i>
<i>Тумак Олег</i> ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА ЗА РИНКОВИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	<i>143</i>

<i>Чабан Олександр</i> ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ЙОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ	146
<i>Шелковська Катерина</i> ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДОГОВІРНОЮ ПОЛІТИКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	149
<i>Шмайлюк Інна</i> ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ У МЕЖАХ ПІДПРИЄМСТВА	153

СЕКЦІЯ 6
Дослідження молодих вчених

**РЕВОЛЮЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

Гришук Надія,

*асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Вінницький національний аграрний університет*

Постановка проблеми. Надзвичайно важливого значення в забезпеченні конкурентоспроможного розвитку сільськогосподарських підприємств набуває фінансова забезпеченість та позитивна результативність використання фінансових ресурсів. Багатогранність фінансових ресурсів та їх використання в процесі функціонування сільськогосподарських підприємств потребує нового надійного теоретичного та практичного фундаменту для розробки і здійснення практичних рішень щодо фінансового забезпечення їх діяльності та конкурентоспроможного розвитку.

Високі ставки кредитування економічно недоцільні для виробників сільськогосподарської продукції. У зв'язку з відсутністю дешевих кредитів закривається багато невеликих, місцевих сільськогосподарських виробників. У той же час спостерігається монополізація ринку великими агрохолдингами, які мають обігові кошти та преференції щодо відшкодування ПДВ. Ще більшого удару по сільськогосподарським виробникам завдали ухвалені з 2017 року зміни до Податкового кодексу України в частині скасування

спеціального режиму оподаткування ПДВ, що витягне ще 20 % із обігових коштів сільськогосподарських виробників.

Ситуація, що склалася в умовах сучасних викликів щодо фінансового забезпечення сільського господарства, не сприяє поліпшенню фінансового стану та забезпеченості фінансовими ресурсами підприємств галузі, є певним каменем спотикання в умовах сьогодення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема фінансового забезпечення у ракурсі саме конкурентоспроможності є предметом досліджень багатьох вчених-економістів. Теоретичні основи цього наукового напрямку закладено такими зарубіжними науковцями як П. Друкер, Ф. Котлер, О. Ланге, М. Мескон, М. Міллер, М. Модільяні, Д. Рікардо, А. Сміт, П. Хейне та ін.

Суттєвий внесок у створення й розвиток теорії і практики фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств зробили такі вітчизняні вчені: В. Алексійчук, В. Андрійчук, П. Березівський, О. Гудзь, Л. Гуцаленко, Н. Давиденко, І. Дем'яненко, М. Дем'яненко, А. Діброва, Г. Заболотний, І. Зеліско, О. Зуєва, І. Зятковський, О. Єрмаков, Г. Калетнік, С. Кваша, П. Лайко, М. Малік, Л. Масловська, В. Месель-Веселяк, Л. Недільська, О. Непочатенко, О. Олійник, С. Онишко, Н. Прокопенко, П. Саблук, В. Савчук, В. Синчак, П. Стецюк, Н. Танклевська, Л. Худолій, О. Шпичак та ін.

Відзначаючи цінність наукових праць вчених, варто зауважити, що окремі важливі аспекти даної проблеми потребують подальших наукових досліджень.

Виклад основного матеріалу. Дослідження фінансових ресурсів вітчизняних підприємств за галузями національної економіки свідчить про те, що найбільша частка у загальній їх сумі припадала на промислові підприємства (32,8 %), а питома вага підприємств галузі сільського господарства, мисливства та лісового господарства є порівняно незначною і склала 5,5 % (рис. 1).

Проте, враховуючи, що діяльність сільськогосподарських підприємств спрямована на виконання найголовнішої функції - життєзабезпечення, ефективне використання їх фінансових ресурсів є суттєвим інструментом впливу на конкурентоспроможність як окремих суб'єктів економіки, так і країни в цілому на кожному етапі відтворювального процесу[2].

Практика діяльності сільськогосподарських підприємств показує, що для фінансового забезпечення відтворювальних процесів необхідне залучення не тільки власних фінансових ресурсів, а також зовнішніх запозичень, що ґрунтуються на виваженій фінансовій

політиці залучення зовнішніх джерел фінансових ресурсів.

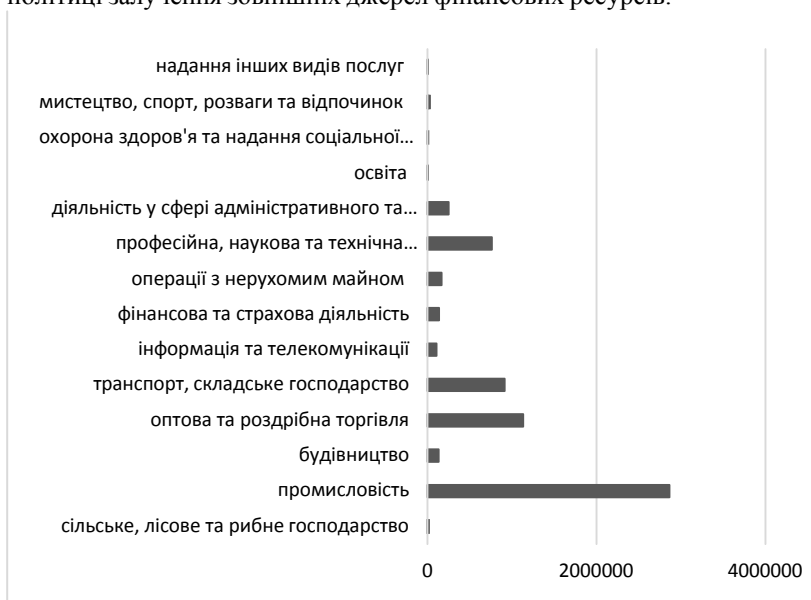

Рис.1. Структура фінансових ресурсів галузей національної економіки у 2017рр., млн. грн

Примітка. Узагальнено автором за даними Держстату.

Дослідження вчених О. Гудзь, Н. Давиденко, І. Зеліско, Л. Худолій підтверджують, що основним джерелом зовнішніх запозичень є банківське кредитування сільськогосподарських підприємств. Необхідно акцентувати увагу на специфіці даного джерела фінансових ресурсів. Адже проблематика кредитування сільськогосподарських підприємств носить комплексний характер. Розв'язати усі проблематичні аспекти фрагментарними заходами, навіть широкомасштабними не вдасться, оскільки для їх розв'язання необхідно знаходити заходи, які б зважали на специфіку сільськогосподарських підприємств як унікального суб'єкта кредитування.

Результати дослідження показують, що потреба сільськогосподарських підприємств в кредитних ресурсах не задоволена в необхідних обсягах. Це зумовлено: «відсутністю надійної застави та ліквідним фінансовим забезпеченням; високими процентними ставками, що за існуючих параметрів рентабельності зумовлює збитковість залучення кредитних ресурсів; незбалансований

фінансовий стан багатьох сільськогосподарських підприємств»[3].

Зауважимо, що довгострокові кредитні ресурси для сільськогосподарських підприємств не є дієвими через свої кількісні та якісні характеристики, а також вони мають вузький сегмент серед інших джерел фінансових ресурсів.

Кризові фінансові деформації зумовили корективи напрямів розвитку сільськогосподарських підприємств. Погіршився доступ до кредитних ресурсів банків та інших системних кредиторів, знизився рівень розрахункової дисципліни, активізувались інфляційні процеси, посилювалися коливання на валютному ринку.

Фінансове забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств відбувається згідно з існуючими економічними законами, що є базисом суспільного відтворення в країні. Проте, ці закони мають певну специфіку щодо галузі національної економіки, в якій вони проявляють свою дію. Щодо аграрної галузі, важливим є врахування всієї сукупності характерних особливостей, що притаманні аграрному виробництву, особливо таких, які не піддаються регулюючим впливам як з боку сільськогосподарських підприємств, так і з боку держави. Виявлення всіх особливостей аграрного виробництва та їх розуміння і врахування є необхідною умовою здійснення виробничого відтворення сільськогосподарськими підприємствами. Фінансове забезпечення відтворювальних процесів у сільськогосподарських підприємствах уможлиблюється наявністю і використанням фінансових ресурсів.

На сьогодні, доступним способом отримати фінансування для аграріїв можливо за проектом «Вексель під 1%», що підвищить їх прибутковість та конкурентоспроможність на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Новий фінансовий продукт «Вексель під 1%», впроваджений ТОВ «Байер» в Україні й представництвом Райффайзен Банк Аваль, надає вигідні умови авалування векселів для кінцевих споживачів - сільгоспідприємств та фермерів всього під 1%.

Програмою «Вексель під 1%» впевнено користуються господарства, котрі мають по кілька сот гектарів, та навіть приватні підприємці з мізерними наділами. Особливою «родзинкою» проекту відзначають те, що в ньому може бути відсутня застава. Домінантою виступає готовність клієнта вести бізнес прозоро, вірити у свій розвиток, бажання постійно інвестувати в нього. Револьюційним підходом є видача векселя під операційну діяльність.

Такий вид фінансування є дешевшим за традиційні банківські кредити. Головним трендом є те, що даний фінансовий продукт допомагає агровиробнику заздалегідь спланувати свій сезон, бути

захищеним від валютних коливань, адже вексель вважається остаточним розрахунком, і відповідно закріплює фіксацію валютного курсу. Єдине, що потрібно зробити аграрію, - одноразово сплатити 1% загальної суми. На погашення векселя господарству дається 9 місяців, (270 днів), що є достатнім терміном, від посіву до реалізації продукції.

Зручність фінансового інструменту очевидна – позичальник отримує фактично з одних рук одразу всі компоненти: здешевлений ресурс; гарантію курсу; легкість в оформленні та швидке рішення; й окрім, висококваліфіковану професійну підтримку на всіх етапах.

Висновки. Високо оцінюючи наукові розвідки вчених в царині фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств, маємо підстави стверджувати, що повноцінна участь України у євроінтеграційних процесах можлива за умови вибору оптимальної моделі фінансового забезпечення діяльності та реалізації відповідного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємств. Брак інвестиційних коштів, важкодоступність кредитів банків дестаблізує господарську діяльність аграріїв. Щоб зневілювати дефіцит фінансових ресурсів для стабільного ведення господарської діяльності поява нових, революційних фінансових інструментів в умовах сучасних викликів щодо фінансового забезпечення сільського господарства, є частиною надійного теоретичного та практичного фундаменту їх діяльності та конкурентоспроможного розвитку.

Список використаних джерел

- 1.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/
- 2.Фінансова політика в аграрному секторі економіки: стан та перспективи: монографія / [І. В. Абрамова, О. М. Віленчук, Д. І. Дема та ін.]; за ред. проф. Д. І. Деми. – Житомир: ЖНАЕУ, 2015. – 364 с.
- 3.Гудзь О.Є. Сучасний вимір фінансового забезпечення виробничої діяльності агроформувань / О.Є. Гудзь // Облік і фінанси АПК. – 2009. №2. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Oif_apk/2009_2/2_Gudz.pdf
- 4.«Вексель під 1%»: дешевші гроші для невеликих господарств. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://ru.agroday.com.ua/category/innovations>.

